

9B:1

Att en fastighetsägare gjort förskottsinbetalning av anläggningsavgift ansågs inte medföra skyldighet för honom att utge taxeenlig fast bruksningsavgift förrän avgiftsskyldighet inträtt enligt 9 § andra stycket va-lagen.

T.W. brukar en fastighet i Tofta på Gotland. Denna är bebyggd med två fritidshus, gäststuga och vedbod och har egen vattenbrunn och avloppstank. Sedan maj 1991 ingår fastigheten i verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. Denna anläggning är för närvarande under utbyggnad i Tofta. Fastigheten ingår i en andra utbyggnadsetapp, som beräknats vara klar till sommaren eller hösten 1991. T.W. har emellertid redan i december 1989 betalat anläggningsavgift för fastighetens anslutning till det allmänna va-nätet. På grund av denna förskottsbetalning har han för tiden därefter debiterats fast bruksningsavgift i enlighet med bestämmelserna i kommunens va-taxa.

T.W. yrkade att Va-nämnden skulle fastställa att han inte var skyldig att betala bruksningsavgift för tid innan avgiftsskyldighet inträtt i den ordning som anges i 9 § 2 st va-lagen. Han anförde som grund härför att debiteringen av bruksningsavgift visserligen stämde med va-taxan men att den var oförenlig med va-lagen.

Kommunen bestred yrkandet och anförde: I va-taxan har alltsedan 1977 lämnats möjlighet för fastighetsägarna att göra frivilliga förskottsinbetalningar av anläggningsavgift. Denna frivilliga möjlighet är oavhängig avgiftsskyldighetens inträde enligt va-lagen. Att möjligheten finns framgår av taxans 5 § mom 8. Av samma paragraf framgår också att fastighetsägare som använder sig av denna möjlighet därigenom påtager sig att betala den fasta avgiftdelen av bruksningsavgiften, bestämd enligt 13 § mom 1a. Av taxans 13 § mom 4 framgår också att bruksningsavgift skall utgå från den dag avgiftsskyldighet inträder eller anläggningsavgift frivilligt inbetalats. Fastighetsägaren kan alltså frivilligt ta på sig en förtida avgiftsskyldighet vad avser såväl anläggningsavgift som fast del av bruksningsavgift. Va-lagen uppställer inte hinder mot ett sådant förfaringssätt. Anledningen till att taxans bestämmelser bestäms på detta sätt är av administrativ art genom att förskottsinbetalningar skall registreras och bevakas i kommunens va-register. Den fasta delen av bruksningsavgiften motsvarar i detta fall de administrativa kostnaderna. Så fort anläggningsavgift har erlagts är abonnenten

med i systemet och tar administrationen i anspråk. Det är varken praktiskt eller billigare att ha ett särskilt förskottsregister. Vidare innebär kommunens accepterande av förskottsinbetalda anläggningsavgifter att plats för fastigheten reserverats i vatten- och avloppsverk och att fastigheten härigenom är delansvarig för kapitalkostnaderna. Förskottsinbetalningen hänger ihop med bruksavgiften. Får inte bruksavgift tas ut, faller också möjligheten till förskottsbetalning. Under senare år har taxehöjningarna följt konsumentprisindex, 8–11 procent.

Va-nämnden yttrade:

Enligt lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar är ägare av fastighet inom en sådan anläggnings verksamhetsområde under vissa förutsättningar skyldig att betala avgifter till huvudmannen för anläggningen. Avgiften skall anges i en taxa som huvudmannen antar. Vid utformningen av taxan är huvudmannen skyldig att iaktta bestämmelserna i lagens 24–26 §§, vilka bl.a. innebär att avgifterna inte får överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för anläggningen och att de skall fördelas mellan fastigheterna efter skälig och rättvis grund. Enligt 9 § 2 st samma lag inträder skyldigheten för fastighetsägaren att betala avgifter till huvudmannen för den va-anläggning som betjänar fastigheten, när huvudmannen har upprättat förbindelsepunkt för inkoppling av fastighetens ledningar till anläggningen och underrättat fastighetsägaren därom.

Innebörden av denna reglering är bl.a. att huvudmannen inte äger ta ut avgifter i större omfattning eller för annan tid än som följer lagen. Det är redan på grund härav uppenbart att föreskrifterna i Gotlands kommuns va-taxa att fast bruksavgift i visst fall skall utgå också för tid innan avgiftsskyldighet inträtt enligt va-lagen inte är förenliga med denna lagstiftning. På dessa föreskrifter kan därför inte grundas någon avgiftsskyldighet för T.W. Hans talan skall följaktligen vinna bifall.

Va-nämnden fastställde att T.W. inte var skyldig att betala bruksavgift för tid innan avgiftsskyldighet inträtt enligt 9 § 2 st va-lagen.

Beslut: 1992-01-10, BVa 5

Mål nr: Va 8/91